

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต โทร. ๐๗๓-๒๗๔๔๖๕

ที่ นร ๕๒๑๑/๑๕

วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง สรุปผลกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน เลขาธิการ ศอ.บต.

๑. เรื่องเดิม

เลขาธิการ ศอ.บต. ได้อนุมัติจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ งบประมาณ ๑๑๗,๑๕๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน) (เอกสารแนบ ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

ศปท. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมเซาท์เทิร์นวิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยมีนายนิพนธ์ ชัยใหญ่ ผู้ช่วยเลขาธิการ ศอ.บต. เป็นประธานเปิดงาน และมีนางอามินา ไชยกุล ผอ. ศปท. กล่าวรายงาน บัดนี้การดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว จึงขอสรุปรายละเอียดการดำเนินงานโดยสังเขป ดังนี้

๑) กลุ่มเป้าหมาย

- บุคลากร ศอ.บต. จำนวน ๔๐ คน
- มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๖ คน

๒) รูปแบบ/วิธีการ

ใช้วิธีการบรรยาย/แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓) วิทยากร

- จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภาค ๙ (สำนักงาน ป.ป.ช.)
 - ๑.นายรัชพงศ์ ขวัญเพชร เจ้าหน้าที่งานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ
 - ๒.นายเทอดธรรม สังขพันธานนท์ เจ้าหน้าที่งานป้องกันการทุจริตชำนาญการ
- จากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต ๙

(สำนักงาน ป.ป.ท.)

นายภักฎ์ เดชไชยศรี นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ (เอกสารแนบ ๒)

๔) งบประมาณ

- จำนวน ๑๑๗,๑๕๐ บาท
- จ่าย ๗๖,๔๐๐ บาท
- คงเหลือ ๔๐,๗๕๐ บาท

๕) ประมวล...

๕) ประมวลกิจกรรม

- เป้าหมายผู้เข้าร่วม จำนวน ๔๐ คน
 - ผู้เข้าร่วม จำนวน ๓๖ คน
- จากกลุ่มเป้าหมาย ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐

๖) ผลการประเมินกิจกรรม

ศปท. สรุปผลแบบประเมินกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ โรงแรมเซาท์เทิ์รน์วิว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี (เอกสารแนบ ๓)

๓. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางอามีนะ ไชยกุล)
ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

สรุปผลการบรรยายและภาพถ่ายกิจกรรม

"ประชุมเชิงปฏิบัติการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙"

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ และเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. วิทยากรโดยนายรัชพงศ์ ขวัญเพชร เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการพิเศษ และนายเทอดธรรม สังขพันธานนท์ เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ บรรยายหัวข้อ “บทบาทของ ITA ในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร” และบรรยายหัวข้อ แนวทางการประเมิน ITA และแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OITจากสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภาค ๙

ITA (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสมีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยการ กำหนดมาตรฐานพฤติกรรมที่ยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม, ส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต, สร้างความเข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน, และสร้างระบบการแจ้งเบาะแสที่ปลอดภัย ทำให้บุคลากรมีจิตสำนึกในการทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและมีธรรมาภิบาล ซึ่งท้ายที่สุดจะยกระดับความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือขององค์กรโดยรวม

บทบาทหลักของ ITA ในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

๑. กำหนดบรรทัดฐาน ผ่านการประเมินองค์ประกอบ "วัฒนธรรมคุณธรรม" ที่เน้นการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยให้บุคลากรยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
๒. ปลุกฝังจิตสำนึก กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ปฏิเสธการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (No Gift Policy) และจัดกิจกรรมสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องความซื่อสัตย์.
๓. ส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต ประเมินการดำเนินงานด้านการต่อต้านคอร์รัปชัน การกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิด การให้รางวัลผู้ซื่อสัตย์ และการสร้างระบบแจ้งเบาะแสที่คุ้มครองผู้แจ้ง.
๔. สร้างความโปร่งใส ให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การเปิดเผยข้อมูล และการปรับปรุงระบบการทำงานให้รัดกุม ลดช่องว่างการทุจริต.
๕. บริหารจัดการความเสี่ยง ประเมินและจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กรอย่างเป็นระบบ
๖. วัดผลและพัฒนา ใช้ผลการประเมินเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าวัฒนธรรมองค์กรจะมุ่งสู่ความซื่อสัตย์และโปร่งใสอย่างยั่งยืน

โดยสรุปแล้ว ITA ไม่ใช่แค่การประเมิน แต่เป็นเครื่องมือเชิงรุกที่ช่วยหล่อหลอมให้เกิด "วัฒนธรรมแห่งความซื่อสัตย์" ขึ้นภายในองค์กรภาครัฐ

การสร้างวัฒนธรรม...

การสร้างวัฒนธรรม "ความเปิดเผย"

ITA ผลักดันให้หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ผ่านเว็บไซต์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่แผนการใช้จ่าย แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ไปจนถึงขั้นตอนการให้บริการ

๑) **ผลต่อวัฒนธรรม** : เปลี่ยนจากวัฒนธรรม "ปกปิด/เป็นความลับ" มาสู่ความเชื่อที่ว่า "ข้อมูลของรัฐคือข้อมูลของประชาชน" เจ้าหน้าที่ทุกคนจะตระหนักกว่าการทำงานต้องตรวจสอบได้เสมอ

๒) การปลูกฝัง "ความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ"

การประเมินในส่วนของ IIT (แบบวัดการรับรู้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน) กระตุ้นให้บุคลากรสะท้อนความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

๓) **ผลต่อวัฒนธรรม** : สร้างจิตสำนึกว่าความผิดพลาดหรือการทุจริตไม่ใช่เรื่องปกติ (Normalization) แต่เป็นสิ่งที่ยอมรับ ไม่ได้ และทุกคนในองค์กรต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของงาน

๔) การปฏิเสธการรับสินบน (No Gift Policy)

หนึ่งในตัวชี้วัดสำคัญของ ITA คือการกำหนดนโยบายไม่รับของขวัญและผลประโยชน์ทุกชนิด

๕) **ผลต่อวัฒนธรรม** : สร้างค่านิยม "มือสะอาด" ลดการใช้ระบบอุปถัมภ์หรือการสร้างบุญคุณผ่านสิ่งของ เปลี่ยนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนความเป็นมืออาชีพแทน

๖) การมีส่วนร่วมและลดช่องว่างระหว่าง "นายกับลูกน้อง"

ITA บังคับให้ผู้บริหารต้องลงมาประกาศนโยบายและแสดงเจตจำนงทางการเมือง (Political Will) ในเรื่องความโปร่งใสด้วยตัวเอง

๗) **ผลต่อวัฒนธรรม** : เกิดการสื่อสารสองทาง (Two-way communication) ผู้นำต้องทำตัวเป็นแบบอย่าง (Lead by Example) ทำให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการรู้สึกว่าการ "ความโปร่งใส" เป็นนโยบายหลักที่ทุกคนต้องเดินตาม ไม่ใช่แค่เรื่องเพื่อฝัน

๘) การมุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนรวม (Public Mind)

กระบวนการของ ITA เน้นการปรับปรุง EIT (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก) ซึ่งก็คือความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการ

๙) **ผลต่อวัฒนธรรม** : ปรับเปลี่ยน Mindset จากการทำงานเพื่อตอบสนององระบบราชการ มาเป็นการทำงานเพื่อ "ความพึงพอใจและประโยชน์ของประชาชน" เป็นตัวตั้ง

ITA คือการเปลี่ยนจากวัฒนธรรม "ทำตามสั่ง/ปกปิดความเสี่ยง" ไปสู่การเป็น "องค์กรธรรมาภิบาล" ที่กล้าเปิดเผย รับผิดชอบต่อ และยึดโยงกับประชาชนเป็นสำคัญ

การประเมิน ITA มีการเก็บข้อมูล ๓ ส่วน

๑. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับที่ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเองใน ๕ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๑) การปฏิบัติหน้าที่ ๒) การใช้งบประมาณ ๓) การใช้อำนาจ ๔) การใช้ทรัพย์สินของราชการ ๕) การแก้ไขปัญหาการทุจริต

๒. แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ ผู้ติดต่อราชการ กับหน่วยงานในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้สะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานใน ๓ ตัวชี้วัด ๖) คุณภาพการดำเนินงาน ๗) ประสิทธิภาพการสื่อสาร และ ๘) การปรับปรุงระบบการทำงาน

๓. แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) เป็นการตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานรัฐ ที่เผยแพร่ไว้ทางเว็บไซต์หลักของหน่วยงานใน ๒ ตัวชี้วัด ๙) การเปิดเผยข้อมูล ๑๐) การป้องกันการทุจริต

ความสำคัญ...

ความสำคัญของ ITA ถูกกำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมายตามแผนงานระดับประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๐) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมฯ เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผน ดังนี้

๑. เป้าหมายระดับประเด็น (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดให้ในปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ คะแนนเฉลี่ยของการประเมิน ITA ทุกหน่วยในประเทศไทยจะต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่า ๘๙ คะแนน
๒. เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดให้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จะต้องมีส่วนหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ (๘๕ ขึ้นไป) การประเมิน ITA ต่อหน่วยงานภาครัฐทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐
๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมิน ITA พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ปฏิทินและคู่มือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

คู่มือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เนื่องจากขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานปรับปรุงของสำนักงาน ป.ป.ช. คาดว่าคู่มือและปฏิทินน่าจะเผยแพร่ได้ในช่วงประมาณ เดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม ๒๕๖๙

แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ OIT

ข้อมูลพื้นฐาน

- ๐๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่
- ๐๒ ข้อมูลผู้บริหาร
- ๐๓ ข้อมูลการติดต่อ

การประชาสัมพันธ์

- ๐๔ ข่าวประชาสัมพันธ์

แผนการดำเนินงานและงบประมาณ

- ๐๕ แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน
- ๐๖ แผนและความก้าวหน้าในการดำเนินงานและการใช้งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙
- ๐๗ รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

การปฏิบัติงาน

- ๐๘ คู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

การให้บริการและการติดต่อประสานงาน

- ๐๙ คู่มือหรือแนวทางการขอรับบริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ
- ๐๑๐ E-Service
- ๐๑๑ ข้อมูลสถิติการให้บริการ

การจัดซื้อจัดจ้าง

- ๐๑๒ รายการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุและความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ
- ๐๑๓ รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

- ๐๑๔ แผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล
- ๐๑๕ รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘
- ๐๑๖ ประมวลจริยธรรมและการขับเคลื่อนจริยธรรม

การส่งเสริมความโปร่งใส

- ๐๑๗ แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๐๑๘ ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๐๑๙ ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

- ๐๒๐ การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

นโยบาย No Gift Policy

- ๐๒๑ ประกาศเจตนารมณ์และการสร้างวัฒนธรรม ตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่
- ๐๒๒ รายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

- ๐๒๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙
- ๐๒๔ รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี

แผนป้องกันการทุจริต

- ๐๒๕ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
- ๐๒๖ รายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี

มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

- ๐๒๗ มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน
- ๐๒๘ รายงานผลการดำเนินการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

การดำเนินงานเพื่อยกระดับการประเมิน ITA ในองค์กร

๑. การบริหารองค์กรโดยหลักนิติธรรม การจัดทำคำสั่งในการมอบหมายงาน การแบ่งภาระงาน และผู้รับผิดชอบในการทำงานที่มีความชัดเจนเป็นธรรม สอดคล้องกับตำแหน่งหน้าที่ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชา ประสิทธิภาพ ความรู้ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ โดยจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการบริการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่บุคลากรและสาธารณะทราบ ในการจัดทำ คำสั่งมอบหมายงานควร ประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจรายละเอียดของงานที่มอบหมาย ให้ตรงกัน โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ขอบเขตงาน กำหนดระยะเวลา รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้รับ มอบหมายงานเข้าใจและเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หาข้อตกลงร่วมกัน

๒. แสดงแผนผังขั้นตอน ระยะเวลาให้บริการประชาชน และระบุผู้รับผิดชอบงานให้บริการ ในทุก กระบวนการโดยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น ติดประกาศไว้ใน สถานที่ให้บริการประชาชน จัดทำเป็นแผ่นพับเผยแพร่ หรือผ่านทางไลน์เฟชบุ๊ก และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้ ผู้รับบริการได้ทราบทั่วกันและสามารถตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะหรือร้องเรียนได้ง่าย และมีมาตรการในการป้องกัน ข้อมูลส่วนตัวของผู้ร้องเรียนด้วย

๓. จัดทำคู่มือ...

๓. จัดทำคู่มือการให้บริการแก่ประชาชน และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนทราบผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการได้รับทราบ เกี่ยวกับการให้บริการ ได้รับบริการที่ถูกต้อง เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และเท่าเทียมกัน

๔. การประเมินผลงานของบุคลากร กำหนดเกณฑ์การประเมินบุคลากรตามผลการปฏิบัติงาน และความรับผิดชอบต่อสังคมสอดคล้องกับคุณภาพของผลงาน และเผยแพร่เกณฑ์การประเมินบุคลากร และผลการ ประเมินการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรทราบ

๕. การตรากฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่ใช้บังคับกับประชาชนทั่วไป จะต้องมีการประกาศให้ทราบผ่านทางเว็บไซต์ หลักของหน่วยงาน

๖. จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องเรียนที่มีประสิทธิภาพและสะดวกแก่ผู้รับบริการ กรณีบุคลากรเลือก ปฏิบัติ และให้บริการโดยไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ และไม่เป็นธรรม เช่น ทางหมายเลขโทรศัพท์ สื่อสังคม ออนไลน์ของหน่วยงาน อีเมลหน่วยงาน เว็บไซต์หน่วยงาน เป็นต้น

วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ และเวลา ๑๓.๓๐ – ๑๔.๓๐ น. วิทยากร

นายภักดิ์ เดชไชยศรี นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ บรรยายหัวข้อ “การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ” และบรรยายหัวข้อ “อุทธรณ์และกรณีตัวอย่างการทุจริตและประพฤติมิชอบจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เขต ๙

การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกลุ่มงานป้องกันการทุจริตในภาครัฐ สำนักงาน ปปท. เขต ๙

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)

พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บทบาทแรก : ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างตรงไปตรงมา โปร่งใส ถูกต้อง และเป็นธรรม

บทบาทที่สอง : เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการนำยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐไปปฏิบัติให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า **ทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ**

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า

- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือ
- ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่น เชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือ
- ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น

ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือ

- กระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ”...

“ประพัตติมิชอบ” กระทำการหรือละเว้นการกระทำ อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือ ข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งการกระทำอันเป็นความผิดทางวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงทุจริตต่อหน้าที่

รูปแบบการทุจริตและประพัตติมิชอบ

- ฝ่าฝืน หลีกเลียง หรือบิดเบือน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
- จูงใจ เรียกร้อง ช่มชู้ หน่วงเหนี่ยว หรือกลั่นแกล้ง
- รู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย หรือละเว้นการปฏิบัติ
- ยักยอก เบียดบังซึ่งทรัพย์สินของทางราชการ
- ปลอมแปลงหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเท็จ
- มีผลประโยชน์ร่วมในกิจการบางประเภทที่ใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือ
- การสมยอมราคาในการเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ
- ฯลฯ

ผลกระทบของการทุจริตคอร์รัปชัน

- ภาพลักษณ์ของประเทศเสียหาย ขาดความน่าเชื่อถือขาดการยอมรับในเวทีโลก
- นักลงทุนต่างชาติไม่กล้ามาลงทุน ทำให้ประเทศขาดการพัฒนา มีหนี้สินเพิ่มขึ้น
- สภาพเศรษฐกิจ สังคม เสื่อมถอย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖๓ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจาก การทุจริตและ ประพัตติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการ ทุจริตและประพัตติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมใน การรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง จากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

นโยบายหลักของสำนักงาน ป.ป.ท.

มุ่งเน้นไปที่การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอย่างครอบคลุม โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีนโยบายและภารกิจหลัก ๔ ประการ ดังนี้

๑. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การปราบปราม : ดำเนินการสืบสวนและไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริตและประพัตติมิชอบของเจ้าหน้าที่ รัฐในภาครัฐ

การป้องกัน : มุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงป้องกันโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกและใช้เครื่องมือเฝ้าระวังเพื่อลดความ เสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ต้นทาง

๒. การส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส

นโยบาย No Gift Policy : มีการประกาศเจตจำนงสุจริตและนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) : มุ่งสู่เป้าหมายการได้รับการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในระดับที่สูงขึ้น

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการต่อต้านการทุจริต : ส่งเสริมให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการป้องกันและ เฝ้าระวังการทุจริต

๓. การบูรณาการความร่วมมือ

การประสานงานกับหน่วยงานอื่น : ทำงานร่วมกับหน่วยงานตรวจสอบถ่วงดุลอื่นๆ เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การพัฒนากระบวนงานข้อมูล : บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต โดยจัดตั้งศูนย์กลางข่าวกรองเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มการทุจริต

๔. การพัฒนากฎหมายและบุคลากร

การปรับปรุงกฎหมาย : ศึกษาและวิเคราะห์ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและทันสมัย

การพัฒนาบุคลากร : ส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรมีค่านิยมร่วม "ซื่อสัตย์ สุจริต จิตอาสา สามัคคี มืออาชีพ"

โดยสรุปแล้ว นโยบาย ป.ป.ท. มุ่งเน้นการสร้างสังคมไทยที่ปราศจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการทำงานทั้งในเชิงรุก (ป้องกัน) และเชิงรับ (ปราบปราม) ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

มาตรการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาดำเนินการเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายมาตรการและแผนพัฒนารวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายกฎข้อบังคับหรือมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐในกรณีดังต่อไปนี้

๑. เมื่อปรากฏว่ากฎหมายกฎข้อบังคับหรือมาตรการใดล้าสมัยขาดประสิทธิภาพหรือขาดการบังคับใช้อย่างทั่วถึง เป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้
๒. เมื่อปรากฏว่าการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐไม่บรรลุผล เพราะไม่มีกฎหมายกฎระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยหรือมาตรการที่จำเป็น

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐหรือเพื่อขจัดความเดือดร้อนของประชาชนจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใด ซึ่งมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
- (๒) เป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใช้บริการหรือประชาชน
- (๓) เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

ให้สำนักงานแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขหรือระงับ การกระทำความผิดโดยเร็วต่อไป

ในกรณีมีการกระทำตาม (๑) ให้สำนักงานแจ้งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปด้วย

เมื่อได้รับแจ้งกรณีดังกล่าว หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ ต้องดำเนินการตามที่ได้รับแจ้ง และแจ้งผลการดำเนินการหรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและระยะเวลาในการดำเนินการให้สำนักงานทราบ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

“ในกรณี...

“ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายใน ระยะเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้สำนักงานประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือสำนักงานพบว่าการดำเนินโครงการได้มีการกำหนดวงเงินสูงเกินที่เป็นจริงหรือไม่คุ้มค่าให้แจ้งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การขับเคลื่อนมาตรการป้องกันการทุจริต

เน้นการสร้างจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรม, การพัฒนาระบบงานให้โปร่งใสลดดุลยพินิจ, การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่าย, และการใช้เทคโนโลยี เพื่อบูรณาการทั้งการป้องกันปราบปราม และเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้สังคมสะอาดใส ลดปัญหาการทุจริตให้เห็นผลจริงทั้งในภาครัฐและเอกชน

แนวทางการขับเคลื่อนหลัก ๔ ประการ

๑. การปลูกฝังจิตสำนึกและวัฒนธรรม

- สร้างค่านิยมสุจริตในเด็ก เยาวชน ภาคเอกชน และเจ้าหน้าที่รัฐ
- รณรงค์ให้แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม
- ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๒. การพัฒนากลไกป้องกันและตรวจสอบ

- ระบบงาน : ปรับปรุงโครงสร้าง ลดการใช้ดุลยพินิจ เพิ่มความโปร่งใส
- การใช้เทคโนโลยี : ใช้ระบบ IT กำกับควบคุม และตรวจสอบ (เช่น การลดการใช้ดุลยพินิจในการอนุมัติอนุญาต)
- การประเมินความเสี่ยง : ประเมินความเสี่ยงการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กร
- การเปิดเผยข้อมูล : เผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานและขั้นตอนต่าง ๆ ให้สาธารณะตรวจสอบได้

๓. การมีส่วนร่วม

- ภาคประชาชน : รณรงค์ให้ประชาชนและภาคประชาสังคมมีส่วนร่วม
- การแจ้งเบาะแส : สร้างช่องทางให้ประชาชนแจ้งเบาะแสการทุจริตได้อย่างปลอดภัย
- เครือข่าย : สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคีต่าง ๆ

๔. การบังคับใช้กฎหมายและการลงโทษ

- มาตรการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) : สร้างแรงกดดันจากสังคม
- การจัดการเรื่องร้องเรียน : ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนให้มีประสิทธิภาพ
- คณะกรรมการอิสระ : ตั้งคณะกรรมการที่มีคุณธรรมและเป็นกลางในการตรวจสอบ

เหตุแห่งการทุจริต

ความโลภ : การขาดคุณธรรม จริยธรรม และความละอาย

ความต้องการที่ไม่สอดคล้องกับรายได้ : มีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายหรือการใช้ชีวิตที่ฟุ่มเฟือย

ค่านิยมผิด ๆ : ยกย่องผู้มีเงินทองและอำนาจมากกว่าคุณธรรม และการมีค่านิยมที่เน้นผลประโยชน์ส่วนตน

การปฏิบัติหน้าที่ให้ปลอดภัยจากการทุจริตประพฤติมิชอบ

มีจิตสำนึกที่ดี : พัฒนาค่านิยมให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต พอเพียง และวินัยในตนเอง

ไม่ประพฤติทุจริต : หลีกเลี่ยงการทุจริตทั้งทางตรงและทางอ้อม

ไม่สนับสนุนการทุจริต : ไม่สนับสนุนหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริต

ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ : ตามหลักธรรมาภิบาล และกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติของทางราชการ

แจ้งเบาะแส : เมื่อพบเห็นการทุจริต ให้ช่วยกันตักเตือน แนะนำ หรือแจ้งเบาะแส

พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ก.ค. ๒๕๕๘ โดยกำหนดให้หน่วยงานรัฐต้องจัดทำคู่มือประชาชน กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา และลดภาระการขอ อนุญาตของประชาชน

สาระสำคัญ

หลักการ ๓ เร็ว (Faster, Cheaper, Easier) :	ทำให้การขออนุญาตเร็วขึ้น ค่าใช้จ่ายถูกลง และขั้นตอน ง่ายขึ้น
คู่มือประชาชน :	หน่วยงานรัฐต้องจัดทำคู่มือที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ขั้นตอน ระยะเวลา และ เอกสารที่ต้องใช้ให้ชัดเจน (ห้ามเรียกเอกสารเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้)
ศูนย์บริการร่วม :	จัดตั้งจุดเดียว (One-Stop Service) เพื่อรับคำขอและให้ข้อมูล เพื่อลดการเดินทาง ซ้ำซ้อน
กำหนดระยะเวลา :	ให้มีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการพิจารณาอนุญาต
การตรวจสอบคำขอ :	ห้ามปฏิเสธคำขอที่ครบถ้วนโดยอ้างความไม่สมบูรณ์ของเอกสารเพิ่มเติม (ยกเว้นมีเหตุ จำเป็นตามกฎหมาย)

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ

- ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย
- ลดภาระและความยุ่งยากในการติดต่อราชการ
- เพิ่มความโปร่งใสและลดโอกาสการทุจริต
- สร้างความน่าเชื่อถือในการติดต่อลงทุน

พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. ๒๕๖๔

เป็นการปรับปรุง พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ (เดิม) เพื่อให้รวดเร็ว ง่ายขึ้น ลดต้นทุน ทนสมัย และตอบโจทย์การบริการประชาชนในยุคดิจิทัลมากขึ้น โดยมีเป้าหมายทำให้การขออนุญาตและบริการภาครัฐเป็น เรื่องง่าย เร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมาย

- รวดเร็ว : ลดขั้นตอนและระยะเวลา
- ถูกลง : ลดค่าใช้จ่ายและภาระของประชาชน/ธุรกิจ
- ง่ายขึ้น : สะดวกสบายในการติดต่อราชการ
- โปร่งใส : ลดโอกาสการทุจริต

เพื่อยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐ เพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นให้ ประชาชนและเอกชน

สาระสำคัญ...

สาระสำคัญและการเปลี่ยนแปลง

หลักการหลัก :	Fast (เร็วขึ้น), Cheaper (ถูกลง), Easier (ง่ายขึ้น) สำหรับการขออนุญาตและบริการภาครัฐ
ซูเปอร์ใบอนุญาต (Super License) :	ออกใบอนุญาตเดียวครอบคลุมหลายกิจการ นำร่องโรงแรมขนาดเล็ก
ขยายอายุใบอนุญาต :	จากต่อทุกปีเป็นอย่างน้อย ๕ ปี หรือ ต่ออัตโนมัติเมื่อชำระเงิน เพื่อลดภาระ
ศูนย์รับคำขอกกลาง :	พัฒนา Biz Portal ให้เป็นศูนย์กลางรับคำขอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจให้เอกชนดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของ ก.พ.ร.
ทดลองประกอบกิจการ :	ให้แจ้งไปก่อน (ระบบชั่วคราว) เพื่อลดการรออนุญาต
ลดความซ้ำซ้อน :	เชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายธุรกิจ
การทบทวน :	กำหนดให้ทบทวนระบบอนุญาตทุก ๕ ปี เพื่อปรับปรุงให้ทันสมัย

No Gift Policy

นโยบายการงดรับ/งดให้ของขวัญและของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส ซื่อสัตย์ และเสริมสร้างจริยธรรมในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประเทศให้มีความโปร่งใสและไร้ผลประโยชน์

สำนักงาน ป.ป.ช ภาค ๙

สำนักงาน ป.ป.ท. เขต ๙

